

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL LEIDIMO ELEKTROS TINKLŲ OPERATORIUI TURĖTI NUOSAVYBĖS TEISE,
PLĖTOTI, VALDYTI ARBA EKSPLOATUOTI ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIUS
SUTEIKIMO IR SĄLYGŲ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2022 m. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 40 ir 41 punktais, 48³ straipsnio 2 dalies 1 punktu, 3, 5 dalimis, 48⁴ straipsnio 2 dalies 1 punktu, 3 ir 5 dalimis bei atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Dujų ir elektros departamento Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus 2022 m. vasario 8 d. pažymą Nr. O5E-181 „Dėl Leidimo elektros tinklų operatoriui turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius suteikimo ir sąlygų tvarkos aprašo patvirtinimo“, Taryba n u t a r i a:

Patvirtinti Leidimo elektros tinklų operatoriui turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius suteikimo ir sąlygų tvarkos aprašą (pridedama).

Tarybos pirmininkas

Renatas Pocius

PATVIRTINTA

Valstybinės energetikos reguliavimo
tarybos 2022 m. d. nutarimu
Nr. O3E-

LEIDIMO ELEKTROS TINKLŲ OPERATORIUI TURĖTI NUOSAVYBĖS TEISE, PLĖTOTI, VALDYTI ARBA EKSPLOATUOTI ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIUS SUTEIKIMO IR SĄLYGŲ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Leidimo elektros tinklų operatoriui turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius suteikimo ir sąlygų tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato:

1.1. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) 48³ straipsnio 2 dalyje ir 48⁴ straipsnio 2 dalyje numatytų prašymų teikimo ir nagrinėjimo tvarką, kuria vadovaudamasi Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) suteikia perdavimo sistemos operatoriui (toliau – PSO) ir skirstomųjų tinklų operatoriui (toliau – STO) (toliau kartu – operatorius) leidimą turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius;

1.2. operatoriams privalomas EEĮ 48³ straipsnio 3 dalyje ir 48⁴ straipsnio 3 dalyje numatytų konkursų (toliau – Konkursas) sąlygų ir tvarkos gairės;

1.3. nuostatas ir sąlygas, kuriomis vadovaujantis Taryba įgyvendina EEĮ 48³ straipsnio 5 dalies ir 48⁴ straipsnio 4 dalies nuostatas dėl potencialios galimybės ir asmenų suinteresuotumo investuoti į energijos kaupimo įrenginius įvertinimo ir operatoriaus energijos kaupimo veiklos atsisakymo įpareigojimo;

1.4. energijos kaupimo įrenginių pardavimo konkurso privalomas gairės.

2. Aprašas taikomas PSO ir STO.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos, 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/1485, kuriuo nustatomos elektros energijos perdavimo sistemos eksploatavimo gairės, 2017 m. lapkričio 23 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, EEĮ, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymas, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas ir kiti elektros energetikos rinką reglamentuojantys teisės aktai.

4. Tarybos leidimas operatoriui turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius nėra laikomas investicijos suderinimu su Taryba siekiant investicijas pripažinti pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms nustatyti. Tarybai suteikus leidimą turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius, operatorius turi teisę kreiptis į Tarybą dėl investicijų į leidime nurodytą energijos kaupimo įrenginį suderinimo, vadovaudamasis Gamtinių dujų, elektros energetikos, suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos apraše, patvirtintame Tarybos 2009 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. O3-100 „Dėl Gamtinių dujų, elektros energetikos, suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų, elektros energetikos,

suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašas), nustatyta tvarka.

II SKYRIUS

BENDRIEJI PRAŠYMŲ IR INFORMACIJOS PATEIKIMO REIKALAVIMAI

5. Operatorius teikia Tarybai prašymus leisti turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius (toliau – prašymas) šiais atvejais (toliau – Leidimo suteikimo atvejis):

5.1. kai reikalingas Tarybos patvirtinimas, kad energijos kaupimo įrenginys laikomas integruotuoju elektros tinklo komponentu;

5.2. kai operatorius įvykdo Konkursą.

6. Operatoriaus teikiamas prašymas turi būti pasirašytas įmonės vadovo arba jo įgalioto asmens. Prašyme turi būti nurodyta:

6.1. prašymą rengusių atsakingų asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbo telefono ryšio numeriai bei darbo elektroninio pašto adresai);

6.2. įvardintas taikomas Leidimo suteikimo atvejis (Aprašo 5.1 arba 5.2 papunkčiuose nurodytas atvejis);

6.3. energijos kaupimo įrenginių galia, prijungimo taškas, tipas;

6.4. kokiam tikslui ir (ar) vietoje kokių su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų ar lankstumo paslaugų bus naudojamas energijos kaupimo įrenginys.

7. Kartu su prašymu operatorius pateikia dokumentus pagal atitinkamam Leidimo suteikimo atvejui taikomus Aprašo III skyriuje numatytus reikalavimus.

8. Prašymai Tarybai teikiami šiais terminais:

8.1. Aprašo 5.1 papunkčio atveju:

8.1.1. dėl operatoriaus nuosavybės teise turimų, plėtojamų, valdomų arba eksploatuojamų energijos kaupimo įrenginių iki EEĮ 48³ straipsnio ir 48⁴ straipsnio 1 dalyse įsigaliojusių draudimų pradžios, t. y. iki 2022 m. sausio 1 d. įgytų, plėtojamų, valdomų arba eksploatuojamų energijos kaupimo įrenginių – per 30 kalendorinių dienų nuo Aprašo įsigaliojimo dienos;

8.1.2. dėl operatoriaus planuojamų nuosavybės teise turėti, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginių – prieš investicijų į energijos kaupimo įrenginius projekto vykdymą (investicijų projekto rengimo ir (ar) planavimo etape);

8.2. Aprašo 5.2 papunkčio atveju – Tarybos nutarime, kuriuo Taryba tvirtina operatoriaus Konkurso rezultatus, nustatytu terminu.

III SKYRIUS

SPECIALIEJI PRAŠYMŲ REIKALAVIMAI PAGAL KIEKVIENĄ LEIDIMO SUTEIKIMO ATVEJĮ

PIRMASIS SKIRSNIS

OPERATORIAUS INTEGRUOTASIS ELEKTROS TINKLO KOMPONENTAS

9. Taryba leidžia operatoriui turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius, jeigu energijos kaupimo įrenginiai yra integruotieji elektros tinklo komponentai, kaip jie apibrėžti EEĮ 2 straipsnio 68 dalyje.

10. Siekiant nustatyti, ar energijos kaupimo įrenginys laikomas integruotuoju elektros tinklo komponentu, operatorius teikia šią informaciją ir pagrindimą:

10.1. energetikos įrenginio techninę užduotį su schema;

10.2. energijos kaupimo įrenginių, reikalingų įvykdyti operatoriaus pareigas siekiant veiksmingo, patikimo ir saugaus perdavimo ar skirstymo sistemos eksploatavimo, techninius reikalavimus, elektros tinklo vietą (teritoriją), kurioje jie turi būti įrengti, energijos kaupimo įrenginio eksploatavimo laikotarpį;

10.3. informaciją apie vykdomo ir (ar) planuojamo vykdyti projekto mastą (apimtį) ir įtaką elektros energijos rinkos segmentams;

10.4. operatoriaus nuožiūra kitą informaciją, galinčią turėti įtakos nustatant, ar kaupimo įrenginys laikomas integruotuoju elektros tinklo komponentu;

10.5. deklaraciją, kad integruoti elektros įrenginiai ir (ar) jų technologiniai priklausiniai, įskaitant energijos kaupimo įrenginius, bus naudojami tik saugiam ir patikimam elektros energijos perdavimo arba skirstymo sistemos veikimui užtikrinti ir nebus naudojami elektros energetikos sistemai balansuoti ar elektros tinklo perkrovai valdyti.

11. Taryba, gavusi iš operatoriaus visus Aprašo 6 ir 10 punktuose nurodytus dokumentus ir informaciją, per 20 darbo dienų įvertina šių dokumentų ir informacijos atitiktį Aprašo reikalavimams ir:

11.1. jeigu operatoriaus pateikti dokumentai ir (ar) informacija atitinka Aprašo reikalavimus, priima sprendimą dėl leidimo turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius suteikimo ar nesuteikimo;

11.2. jeigu operatoriaus pateikti dokumentai ir (ar) informacija neatitinka Aprašo reikalavimų ar yra nepakankama, Taryba apie nustatytus trūkumus raštu informuoja operatorių, kuris per 20 darbo dienų pateikia Tarybai papildytą ir (ar) patikslintą informaciją. Operatoriaus raštišku prašymu informacijos pateikimo terminas gali būti pratęstas ne ilgiau negu 20 darbo dienų. Šiuo atveju Taryba sprendimą dėl leidimo turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius suteikimo ar nesuteikimo priima per 20 darbo dienų nuo paskutinės dokumentų ir (ar) informacijos gavimo dienos.

ANTRASIS SKIRSNIS OPERATORIAUS ATLIKTAS KONKURSAS

12. Kai energijos kaupimo įrenginys nėra integruotasis elektros tinklo komponentas, operatorius, Aprašo IV skyriaus Trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka įvykdęs Konkursą, pagal kurio rezultatus kitiems asmenims nebuvo suteikta teisė turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti tokių energijos kaupimo įrenginių arba jie negalėjo su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų ar lankstumo paslaugų suteikti pagrįstomis kainomis ir laiku, kartu su prašymu Tarybai pateikia:

12.1. energijos kaupimo įrenginių poreikio pagrindimą, kad šiais energijos kaupimo įrenginiais teiktinos su dažnio reguliavimu nesusijusios papildomos arba lankstumo paslaugos yra būtinos operatoriui vykdyti pareigas, siekiant veiksmingo, patikimo ir saugaus perdavimo ar skirstymo sistemos eksploatavimo. Poreikis turi būti pagrįstas Aprašo IV skyriaus Pirmojo ar Antrojo skirsnių nuostatomis atlikto energijos kaupimo įrenginių poreikio vertinimo rezultatais;

12.2. deklaraciją, kad energijos kaupimo įrenginys nebus naudojamas elektros energijai pirkti arba parduoti elektros energijos rinkoje;

12.3. informaciją apie galutinį investavimo sprendimą ir kitą informaciją, skirtą pagrįsti, kad investicijų projektas atitinka EEĮ 48³ straipsnio 6 dalies ar 48⁴ straipsnio 5 dalies nuostatas (taikoma tik planuojant įsigyti energijos kaupimo įrenginių, kurie laikomi elektros akumuliatoriais).

13. Taryba leidžia operatoriui turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti

energijos kaupimo įrenginius, jeigu nustatomos abi šios aplinkybės:

13.1. po operatoriaus Aprašo IV skyriaus Trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka įvykdyto Konkurso, kurio rezultatus patvirtino Taryba, kitiems asmenims nebuvo suteikta teisė turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti tokių energijos kaupimo įrenginių arba jie negalėjo su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų ar lankstumo paslaugų suteikti pagrįstomis kainomis ir laiku;

13.2. operatorius pagrindžia, kad energijos kaupimo įrenginiais teiktinos su dažnio reguliavimu nesusijusios papildomos ar lankstumo paslaugos yra būtinos, kad operatorius galėtų įvykdyti savo pareigas, siekdamas veiksmingo, patikimo ir saugaus perdavimo ar skirstymo sistemos eksploatavimo, ir kad jie nebūtų naudojami elektros energijai pirkti arba parduoti elektros energijos rinkoje (elektros energijos rinkos segmentuose).

IV SKYRIUS

ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIŲ POREIKIO VERTINIMAS IR OPERATORIUI PRIVALOMOS KONKURSO SĄLYGŲ IR TVARKOS GAIRĖS

PIRMASIS SKIRSNIS

ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIŲ POREIKIO PERDAVIMO SISTEMAI VERTINIMAS

14. Siekiant nustatyti kaupimo įrenginių poreikį perdavimo sistemai, PSO vertina su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų poreikį ir siekia nustatyti, kaip įmanoma užtikrinti su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų poreikį, kuris būtinas nepertraukiamam ir efektyviam perdavimo paslaugų teikimui:

14.1. jei pagal tinklo plėtos planą būtų vykdoma perdavimo tinklų plėtra ir jai skirtos investicijos;

14.2. jei pagal tinklo plėtos planą rinkos sąlygomis būtų įsigyjamoms su dažnio reguliavimu nesusijusios papildomos paslaugos ir jomis naudojama.

15. PSO, siekdamas nustatyti su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų poreikį ir panaudojimą, vadovaujasi 10 metų perdavimo tinklų plėtos plane numatytų šių paslaugų poreikiu ir (ar) Tarybos patvirtintame PSO prekybos su dažnio reguliavimu nesusijusiomis papildomomis paslaugomis tvarkos apraše nustatytais paslaugų specifikacijomis.

16. PSO atliekamas su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų, užtikrinamų kaupimo įrenginiais, vertinimas organizuojamas atvirai, skaidriai ir užtikrinant rinkos dalyvių nediskriminavimą.

17. PSO energijos kaupimo įrenginių poreikio perdavimo sistemai vertinimo metu nustatčius su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų trūkumą, PSO parengia planą ir siūlymus, kaip užtikrinti su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų reikalavimus, kuriuose gali būti numatomas Konkurso organizavimas Aprašo IV skyriaus Trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka.

18. PSO parengia kaupimo įrenginių poreikio perdavimo sistemai vertinimo prielaidas ir pateikia jas viešajai konsultacijai.

ANTRASIS SKIRSNIS

ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIŲ POREIKIO SKIRSTYMO SISTEMAI VERTINIMAS

19. Siekiant nustatyti energijos kaupimo įrenginių poreikį skirstymo sistemai, STO vertina energetikos sistemos lankstumo skirstomajame tinkle poreikį ir siekia nustatyti, kaip įmanoma užtikrinti lankstumą, kuris būtinas nepertraukiamam ir efektyviam elektros energijos skirstymo paslaugų teikimui:

19.1. jei pagal tinklo plėtros planą būtų vykdoma skirstomųjų tinklų plėtra ir jai skirtos investicijos;

19.2. jei pagal tinklo plėtros planą rinkos sąlygomis būtų įsigyjamos lankstumo paslaugos ir jomis naudojamosi.

20. STO, siekdamas nustatyti lankstumo paslaugų poreikį ir panaudojimą, vadovaujasi 10 metų skirstomųjų tinklų plėtros, atnaujinimo, modernizavimo ir investicijų plane numatytų lankstumo paslaugų poreikiu ir (ar) Tarybos patvirtintame Prekybos lankstumo paslaugomis tvarkos apraše nustatytais lankstumo paslaugų specifikacijomis.

21. STO atliekamas lankstumo paslaugų užtikrinamų energijos kaupimo įrenginiais vertinimas organizuojamas atvirai, skaidriai ir užtikrinant rinkos dalyvių nediskriminavimą.

22. STO energijos kaupimo įrenginių poreikio skirstymo sistemai vertinimo metu nustatytus lankstumo paslaugų trūkumą, STO parengia planą ir siūlymus, kaip padidinti energetikos sistemos lankstumą. Parengtame plane STO gali pateikti siūlymą vystyti lankstumo paslaugas įrengiant energijos kaupimo įrenginius ir numatant Konkurso organizavimą Aprašo IV skyriaus Trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka.

23. STO parengia kaupimo įrenginių poreikio skirstymo sistemai vertinimo prielaidas ir pateikia jas viešajai konsultacijai.

TREČIASIS SKIRSNIS OPERATORIUI PRIVALOMOS KONKURSO SĄLYGŲ IR TVARKOS GAIRĖS

24. Konkursas turi būti skaidrus, atviras ir nediskriminacinis. Visiems rinkos dalyviams turi būti sudaromos lygios konkurencinės sąlygos dalyvauti Konkurse.

25. Siekiant, kad Konkursas būtų atviras ir skaidrus, operatorius apie organizuojamą Konkursą skelbia savo interneto svetainėje ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį prieš Konkurso pradžią, kartu paskelbdamas su Taryba suderintą Konkurso sąlygų aprašą, kuriame turi būti nurodyta:

25.1. Konkurso pavadinimas;

25.2. Konkurso pradžia;

25.3. energijos kaupimo įrenginių, reikalingų įvykdyti operatoriaus pareigas siekiant veiksmingo, patikimo ir saugaus perdavimo ar skirstymo sistemos eksploatavimo, techniniai reikalavimai, elektros tinklo vieta (teritorija), kurioje jie turi būti įrengti, su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų ar lankstumo paslaugų teikimo laikotarpis ir apimtis, techninės paslaugų specifikacijos, informacijos, duomenų mainų ir įrenginių stebėsenos tarp operatoriaus ir rinkos dalyvių įrenginių tvarka bei kita svarbi informacija;

25.4. finansiniai ir kiti (esant poreikiui) perdavimo ar skirstymo sistemos saugumui užtikrinti reikalingi pagrįsti dalyvių įsipareigojimai;

25.5. pasiūlymų pateikimo tvarka ir terminas, kuris negali būti trumpesnis nei 20 darbo dienų nuo Konkurso pradžios. Rekomenduojama operatoriui kartu su Konkurso sąlygų aprašu patvirtinti pasiūlymo formą;

25.6. Konkurso aukciono tipas, kuris nustatomas atsižvelgus į konkurencijos rinkoje lygį;

25.7. kvalifikaciniai reikalavimai dalyviams ir jų vertinimo kriterijai;

25.8. Konkurso laimėtojo atrinkimo kriterijai ir procedūra;

25.9. Konkurso rezultatų paskelbimo data;

25.10. sąlygos, kada Konkursas laikomas neįvykysiu;
25.11. sąlygos, kurioms esant operatorius turi teisę nutraukti Konkursą;
25.12. nuostatos dėl Konkurso dalyvių pretenzijų ir (ar) ginčų nagrinėjimo tvarkos ir terminų.

26. Konkurso sąlygų aprašą operatorius pateikia derinti Tarybai.

27. Siekiant, kad Konkursas būtų nediskriminacinis, operatorius visiems Konkurso dalyviams taiko tuos pačius kvalifikacinius reikalavimus ir pasiūlymų vertinimui taiko tuos pačius kriterijus.

28. Siekiant, kad Konkursas būtų atviras, operatorius sudaro sąlygas pateikti Konkurso pasiūlymus visiems asmenims, atitinkantiems Konkurso sąlygų apraše nustatytus kvalifikacinius reikalavimus. Konkurso dalyviams nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su konkurso objektu, tikslūs ir aiškūs.

29. Operatorius užtikrina Konkurso dalyvių ir pasiūlymų konfidencialumą visą Konkurso laikotarpį (nuo Konkurso pradžios iki Konkurso rezultatų paskelbimo dienos).

30. Siekiant užtikrinti Konkurso skaidrumą ir jo vykdymo atsekamumą, visa Konkurso procedūra turi būti dokumentuojama ir operatorius bei konkurso dalyviai informaciją turi teikti raštu.

31. Konkurso reikalavimai ir taikomi kriterijai negali būti keičiami jau pradėtos Konkurso procedūros metu.

32. Operatorius Konkurso rezultatus teikia tvirtinti Tarybai, kartu pateikdamas Konkurso dalyvių pasiūlymus. Tuo atveju, jeigu buvo atmestų Konkurso dalyvių pasiūlymų, Tarybai pateikia ir dokumentus, kuriuos įvertinus buvo priimtas sprendimas atmesti pasiūlymą.

33. Siekiant nustatyti, ar kiti asmenys su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų ar lankstumo paslaugų, dėl kurių vykdomas Konkursas, negali suteikti pagrįstomis kainomis, operatorius nustato maksimalią su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų ar lankstumo paslaugų kainą (toliau – maksimali paslaugų kaina), remdamasis:

33.1. kitų panašių procedūrų rezultatais (jei yra);

33.2. alternatyviais paslaugų užtikrinimo variantais;

33.3. operatoriui priklausančių įrenginių sąnaudomis.

34. Alternatyvūs paslaugų užtikrinimo variantai galėtų būti elektros tinklo sustiprinimas, elektros tinklo pralaidumo didinimas arba kitų priemonių, kuriomis vadovaujantis būtų padidintas elektros energetikos sistemos lankstumas ar saugumas ir patikimumas (su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų atveju), vystymo ar įsigijimo sąnaudos. Atsižvelgiant į neapibrėžtumą, susijusį su tokių sąnaudų įvertinimu, ir principą, kad operatorius neturi valdyti energijos kaupimo įrenginių, operatorius, skaičiuodamas maksimalią paslaugų kainą, turėtų taip pat pritaikyti pelno maržą. Alternatyvų vertinimas atliekamas vadovaujantis Gamtinių dujų, elektros energetikos, suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos apraše nustatytais kriterijais.

35. Operatoriui dėl jam priklausančių energijos kaupimo įrenginių nebus mokami elektros tinklo tarifai (prijungimo įmoka, perdavimo ir (ar) skirstymo paslaugų tarifas), kitaip nei elektros tinklų naudotojų atveju, todėl operatoriaus energijos kaupimo įrenginiai galėtų įgyti pernelyg didelį pranašumą prieš trečiųjų šalių vystomus projektus. Atsižvelgus į tai, operatorius, vertindamas pasiūlymus, turi įvertinti taikomus ir (ar) taikytinus elektros tinklo tarifus ir nediskriminuoti rinkos dalyvių.

36. Operatoriaus apskaičiuota maksimali paslaugų kaina nėra skelbiama viešai, tačiau ja yra vadovaujama vertinant Konkurso dalyvių pasiūlymus.

37. Šio skirsnio nuostatos operatoriui, kuris yra perkantysis subjektas, taikomos tiek, kiek neprieštarauja Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymui, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymui bei šiuos įstatymus įgyvendinantiems teisės aktams.

V SKYRIUS

POTENCIALIOS GALIMYBĖS IR KITŲ ASMENŲ SUINTERESUOTUMO INVESTUOTI Į ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIUS ĮVERTINIMAS IR OPERATORIAUS ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIŲ VALDYMO VEIKLOS ATSISAKYMO ĮPAREIGOJIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS DĖL POTENCIALIOS GALIMYBĖS IR KITŲ ASMENŲ SUINTERESUOTUMO INVESTUOTI Į ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIUS ĮVERTINIMO PROCEDŪRA

38. Tais atvejais, kai Taryba leidžia operatoriui turėti energijos kaupimo įrenginius, Taryba kas 5 metus atlieka viešąją konsultaciją dėl potencialios galimybės ir kitų asmenų suinteresuotumo investuoti į energijos kaupimo įrenginius įvertinimo (toliau – Viešoji konsultacija dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo), išskyrus EEĮ 48³ straipsnio 6 dalyje ar 48⁴ straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais. Apie atliekamą Viešąją konsultaciją dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo Taryba skelbia savo interneto svetainėje, nurodydama:

38.1. Viešosios konsultacijos dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo trukmę, kuri negali būti trumpesnė kaip 3 mėnesiai;

38.2. energijos kaupimo įrenginių techninį aprašymą ir prijungimo vietą;

38.3. rinkos dalyvių, kurie gali teikti paraiškas dėl pageidavimo investuoti į energijos kaupimo įrenginius (toliau – paraiška), kvalifikacinius reikalavimus, kurie negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su paraiškos objektu, tikslūs ir aiškūs;

38.4. paraiškų teikimo tvarką;

38.5. paraiškos formą, kurioje rinkos dalyvių turi būti prašoma nurodyti preliminarinius energijos kaupimo įrenginio eksploatavimo kaštus, įskaitant ir investicijų grąžą.

39. Paraiškas rinkos dalyviai gali teikti visą Viešosios konsultacijos dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo laikotarpį.

40. Pasibaigus Viešajai konsultacijai dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo Taryba per 10 darbo dienų įvertina rinkos dalyvių, pateikusių paraiškas, atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams ir gautas paraiškas. Rinkos dalyvių, kurie neatitiko kvalifikacinių reikalavimų, paraiškos nevertinamos.

41. Laikoma, kad kiti asmenys gebėtų ekonomiškai efektyviai turėti nuosavybės teise, plėtoti, eksploatuoti arba valdyti kaupimo įrenginius, jeigu įvertinus Viešosios konsultacijos dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo metu pateiktas paraiškas nustatyta, kad ne mažiau kaip dvejose paraiškose norima rinkos dalyvių įsigyti pajėgumų apimtis lygi operatoriaus turimiems kaupimo pajėgumams arba už juos didesnė ir preliminarūs metiniai kaupimo įrenginio eksploatavimo kaštai, įskaitant ir investicijų grąžą, yra ne didesni nei operatoriaus atitinkamo kaupimo įrenginio eksploatavimo vidutiniai (trejų paskutinių atskaitinių metų) metiniai kaštai.

42. Jeigu pagal Aprašo 41 punkto nuostatas nustatoma, kad kiti asmenys gebėtų ekonomiškai efektyviai turėti nuosavybės teise, plėtoti, eksploatuoti arba valdyti kaupimo įrenginius, Taryba įpareigoja operatorių per 18 mėnesių atsisakyti kaupimo įrenginių valdymo

veiklos. Kitu atveju operatorius turi teisę toliau turėti nuosavybės teise, plėtoti, eksploatuoti arba valdyti kaupimo įrenginius ne trumpiau, iki bus atlikta kita Viešoji konsultacija dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo.

43. Taryba, prieš priimdama sprendimą atlikti Viešąją konsultaciją dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo, įvertina, ar energijos kaupimo įrenginiai atitinka EEĮ 48³ straipsnio 6 dalies ar 48⁴ straipsnio 5 dalies nuostatas. Jei energijos kaupimo įrenginiai atitinka EEĮ 48³ straipsnio 6 dalies ar 48⁴ straipsnio 5 dalies nuostatas, Viešoji konsultacija dėl kitų asmenų suinteresuotumo investuoti įvertinimo atliekama pasibaigus šių energijos kaupimo įrenginių įprastam nusidėvėjimo laikotarpiui.

ANTRASIS SKIRSNIS

ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIŲ PARDAVIMO KONKURSO PRIVALOMOS GAIRĖS IR ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIŲ LIKUTINĖS VERTĖS OPERATORIUI KOMPENSAVIMAS

44. Kai Taryba įpareigoja operatorių per 18 mėnesių atsisakyti energijos kaupimo įrenginių valdymo veiklos, operatorius per šį laikotarpį turi organizuoti energijos kaupimo įrenginių pardavimo konkursą ir parduoti energijos kaupimo įrenginius.

45. Energijos kaupimo įrenginių pardavimo konkursui taikomos šios privalomos gairės:

45.1. Operatorius turi teisę energijos kaupimo įrenginius parduoti ir už juos gauti energijos kaupimo įrenginių pardavimo konkurso (toliau – Pardavimo konkursas) laimėtojo pasiūlytą kainą (toliau – energijos kaupimo įrenginių pardavimo kaina).

45.2. Pardavimo konkursas turi būti skaidrus, atviras ir nediskriminacinis. Siekiant, kad Pardavimo konkursas būtų atviras ir skaidrus, operatorius apie organizuojamą Pardavimo konkursą skelbia savo interneto svetainėje ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį prieš Pardavimo konkurso pradžią, kartu paskelbdamas Pardavimo konkurso sąlygų aprašą, kuriame turi būti nurodyta:

45.2.1. Pardavimo konkurso pavadinimas;

45.2.2. Pardavimo konkurso pradžia;

45.2.3. informacija apie parduodamus energijos kaupimo įrenginius;

45.2.4. finansiniai dalyvių įsipareigojimai, įskaitant atsiskaitymo už įsigyjamus energijos kaupimo įrenginius tvarką ir terminus;

45.2.5. pradinė energijos kaupimo įrenginių pardavimo kaina, nustatyta pagal Aprašo 45.4 papunkčio nuostatas;

45.2.6. minimalus kainos didinimo intervalas;

45.2.7. Pardavimo konkurso dalyvių registravimo ir pasiūlymų pateikimo tvarka bei atrankos vykdymo būdai;

45.2.8. Pardavimo konkurso laimėtojo atrinkimo kriterijai ir procedūra;

45.2.9. Pardavimo konkurso rezultatų paskelbimo data;

45.2.10. sąlygos, kada Pardavimo konkursas laikomas neįvykusiu;

45.2.11. sąlygos, kurioms esant operatorius turi teisę nutraukti Pardavimo konkursą;

45.2.12. nuostatos dėl Pardavimo konkurso dalyvių pretenzijų ir (ar) ginčų nagrinėjimo tvarkos ir terminų.

45.3. Pardavimo konkursas laikomas neįvykusiu, jeigu jame nėra vienas Pardavimo konkurso dalyvis nepasiūlo kainos, lygios ar didesnės už pradinę energijos kaupimo įrenginio pardavimo kainą.

45.4. Pradinė energijos kaupimo įrenginio pardavimo kaina turi būti ne mažesnė kaip parduodamo energijos kaupimo įrenginio likutinė vertė, nustatyta pagal Elektros energetikos

įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašą, patvirtintą Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Sąnaudų paskirstymo aprašas), išskyrus atvejus, jei pagal Aprašo 45.3 papunkčio nuostatas Pardavimo konkursas laikomas neįvykusių ir pakartotinai organizuojamas Pardavimo konkursas. Pakartotinai rengiant Pardavimo konkursą, pradinė energijos kaupimo įrenginių kaina gali būti mažinama, bet ne daugiau kaip 20 proc. ankstesniame Pardavimo konkurse, kuris pripažintas neįvykusių, nustatytos pradinės energijos kaupimo įrenginio kainos.

45.5. Kai energijos kaupimo įrenginių pardavimo kaina yra mažesnė nei energijos kaupimo įrenginio likutinė vertė, nustatyta pagal Sąnaudų paskirstymo aprašą, skirtumas tarp energijos kaupimo įrenginio likutinės vertės ir energijos kaupimo įrenginio pardavimo kainos kompensuojamas, nustatant operatoriaus teikiamų reguliuojamų perdavimo arba skirstymo paslaugų kainų viršutines ribas ir įtraukiant šį skirtumą į operatoriaus leidžiamas pajamas. Kai energijos kaupimo įrenginio pardavimo kaina yra didesnė nei energijos kaupimo įrenginio likutinė vertė, nustatyta pagal Sąnaudų paskirstymo aprašą, skirtumas tarp energijos kaupimo įrenginio likutinės vertės ir energijos kaupimo įrenginio pardavimo kainos, atskaičius su energijos kaupimo įrenginio pardavimo sandoriu susijusias išlaidas, yra priskiriamas prie nereguliuojamos veiklos verslo vieneto.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Tarybai nesuteikus leidimo turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius pagal Aprašo 5.1 papunktyje nustatytą Leidimo suteikimo atvejį, operatorius turi teisę teikti prašymą pagal Aprašo 5.2 papunktyje nustatytą Leidimo suteikimo atvejį.

47. Tuo atveju, kai operatorius nuosavybės teise turi, plėtoja, valdo arba eksploatuoja energijos kaupimo įrenginius, tačiau Taryba nesuteikia leidimo turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius, tokios energijos kaupimo įrenginių sąlygotos veiklos sąnaudos, susidariusios po 2022 m. sausio 1 d., laikomos reguliuojamosios veiklos nepagrįstomis sąnaudomis ir pagal Sąnaudų paskirstymo aprašą priskiriamos nepaskirstomosioms sąnaudoms.

48. Tuo atveju, kai operatorius turi energijos kaupimo įrenginius, tačiau prašymą ir (ar) kitus dokumentus ir (ar) informaciją operatorius pateikia vėliau nei Aprašo 8 punkte ir (ar) 11.2 papunktyje nustatyti terminai, arba, jeigu operatorius neperleidžia energijos kaupimo įrenginių rinkos dalyviams per Tarybos nustatytą terminą, vėlavimo laikotarpiu patirtos energijos kaupimo įrenginių eksploatavimo sąnaudos laikomos reguliuojamosios veiklos nepagrįstomis sąnaudomis ir pagal Sąnaudų paskirstymo aprašą priskiriamos nepaskirstomosioms sąnaudoms.

49. Operatorius, teikdamas konfidencialią informaciją, privalo tai nurodyti prašyme.

50. Konfidencialia negali būti laikoma informacija, kurią teisės aktai nustato kaip nekonfidencialią ir (ar) kuri nebuvo konfidenciali, ar nebuvo nurodyta kaip konfidenciali Tarybai, kai ji šią informaciją sužinojo.

51. Taryba užtikrina operatoriaus pateiktos informacijos, laikomos komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, konfidencialumą.

52. Aprašo pagrindu Tarybos priimti sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LEIDIMO ELEKTROS TINKLŲ OPERATORIUI TURĖTI NUOSAVYBĖS TEISE, PLĖTOTI, VALDYTI ARBA EKSPLOATUOTI ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIUS SUTEIKIMO IR SĄLYGŲ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-17 Nr. O3E-231
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Renatas Pocius, Tarybos pirmininkas
Sertifikatas išduotas	RENATAS POCIUS, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-17 15:19:48 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-17 15:19:58 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-02-03 09:18:40 – 2024-02-03 09:18:40
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, į.k. 188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:03:01 iki 2024-12-19 11:03:01
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.27
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-02-17 15:36:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-02-17 15:36:45 Dokumentų valdymo sistema Avilys